

Trboušanský ZPRAVODAJ

Číslo: 50

Vydáno na náklady obce: prosinec 2020

Aktualita – oprava křížů v krajině

Během roku 2020 se nám podařilo průběžně zrealizovat renovaci 4 křížů, které jsou rozesety v bezprostřední blízkosti obce. Kompletní opravy těchto drobných sakrálních staveb byly financovány větším dílem z dotačních titulů a menším dílem z rozpočtu obce. Centrální kříž na hřbitově a kříž „U kaštanů“ byl financován z dotačního titulu Jihomoravského kraje. Kříž „Na Nivách“ a kříž „Ve Špidláku“ pak z dotace Ministerstva zemědělství. Námět na nutnost renovací těchto křížů vnesl pan Marek Chrást, který zajistil podání žádostí o dotace a následně i řídil a osobně se podílel na samotné realizaci oprav. Za toto úsilí mu patří velký dík.

Rádi bychom Vás s výsledkem oprav seznámili také osobně přímo v terénu. Proto plánujeme, jak tomu počasí a vládní opatření dovolí, procházku s návštěvou všech čtyř křížů. O konkrétním termínu budeme informovat.

Mgr. Vladimíra Kotásková, místostarostka obce

Slovo starosty

Milí spoluobčané, nejdříve ze všeho bych Vám rád popřál příjemné prožití vánočních svátků v blízkosti těch, které máte rádi. Přeji Vám hodně štěstí a zdraví do nového roku a věřím, že se i v roce 2021 budeme ve zdraví potkávat. Doufáme, že nadcházející rok bude lepší, klidnější a radostnější než ten současný. Snad už brzy budeme moci odložit roušky, zapomenout na slovo covid-19 a vrátit se do normálního života. Přeji Vám všem pevné nervy v této nelehké době.

Počasí zatím vypadá příznivě. Doufáme, že si letošní vánoční svátky užijeme i se sněhovou pokrývkou. Sněhová nadílka, která je radost pro všechny děti, je současně starost pro všechny dospělé. Proto budu velmi vděčný za to, když nám pomůžete uklidit sníh před vašim domem tak, abychom udrželi přes celou zimu chodníky schůdné. Samozřejmě záleží na silách a možnostech každého z Vás. Obecní pracovník pracuje pouze brigádně, a my tak nemůžeme rychle reagovat na aktuální sněhovou situaci a musíme spoléhat na pomoc občanů.

Protože jde o poslední zpravodaj roku 2020, rád bych shrnul, co se nám v tomto roce podařilo. Shrnutí bych začal poděkováním Vám všem, kdo se zajímáte a podílíte na chodu obce. Rád bych poděkoval všem spoluobčanům, kteří pomáhali při budování dětských hřišť, opravách obecních křížků, brigádách v olších, výsadbě stromů, s vánoční výzdobou a dalších akcích. Děkuji za pomoc také těm, kdo se podíleli na organizaci kulturních akcí a událostí během roku – nejen těch pro dospělé, ale i pro naše děti.

Jmenovitě děkuji manželům Staňkovým za úklid obce a klukům za pravidelné sekání trávy. Jsem moc rád, že si pomáháme a snažíme se pro naši krásnou obec něco dělat.

V tomto roce jsme díky dotacím vybudovali dvě dětská hřiště a opravili křížky. Máme také potvrzeno, že díky dotacím můžeme pořídit 2 štěpkovače a kontejnery na papír, bioodpad, elektroodpad a kompostéry do domu. Zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání rozhodne, jestli přijmeme obě dotace nebo jen jednu. O dalším postupu Vás budu informovat příště. Pro obec jsme pořídili dvě multikáry. První využívá pracovník obce a na druhou bude připevněna cisterna, aby se mohla využívat na zalévání stromků.

Výraznou změnou prošel také obecní sál. Nechali jsme ho vymalovat, má nový akustický strop, pořídili jsme nové závěsy na všechna okna a předěl (sametový závěs) mezi sálem a přísálím. Díky oddělení mohou v obou částech současně probíhat nerušeně dvě akce bez hudební produkce (např. v jedné části pohřební hostina a v druhé příprava na jinou akci). Obě části mají k dispozici samostatný vstup, WC i kuchyňku se zázemím. Realizací stropu a umístěním interiérových textilií jsme docílili výrazného zlepšení estetické, izolační, protihlukové i akustické kvality prostoru.

Jistě Vás zajímá, jak jsme na tom aktuálně s projektem budování chodníků. Stále řešíme získání stavebního povolení, máme příslib od Policie ČR, Ředitelství silnic a dálnic ČR a dalších úřadů. Nezbytná povolení snad získáme do konce února 2021. Samotná výstavba chodníků naplánovaná zatím není, protože na financování její realizace chceme získat dotaci. První odhady totiž mluví o ceně více než 10 milionů Kč. Kvůli komplikovanému členění hlavní ulice a úzkému prostoru mezi vozovkou a domy, který v mnohých případech ani v současném stavu neodpovídá aktuálně platným normám, nebylo možno řešit Vaše individuální požadavky na úpravu prostoru před každým domem. Projektant zpracovávající dokumentaci musel v mnoha případech zvolit takový kompromis, abychom vůbec splnili podmínky pro získání stavebního povolení. Pokud se nám nepodaří získat žádnou dotaci, budeme chodník budovat po částech z vlastních zdrojů. Vše se ale dozvíme až příští rok, v horším případě až v roce 2022.

Jaromír Kubant, starosta obce

Z jednání zastupitelstva

Výpis ze zasedání zastupitelstva obce 6/2020, 7. 9. 2020 (Přítomno 9 členů)

- * LZ Pohořelice navrhl směnu pozemků, které obec vlastní v lokalitě Kopce, za pozemky, které vlastní Lesy ČR, s.p. v PP V olších. O tuto směnu obec nemá zájem.
- * Finanční výbor obce provedl finanční kontrolu na OÚ Trboušany. Při kontrole nebyly zjištěny chyby a nedostatky a nebyla navržena žádná nápravná opatření.
- * Finanční výbor obce provedl veřejnosprávní kontrolu v MŠ Trboušany. Při kontrole nebyly zjištěny nedostatky a závady a nebyla navržena žádná nápravná opatření.
- * Zastupitelstvo obce schválilo výsledek výběrového řízení na akci „Vybudování dětského hřiště – u obchodu a v nové zástavbě“ tak, jak jej navrhla výběrová komise. Pro realizaci byla vybrána firma Bonita Group Service s.r.o. za cenu 1 325 437,63 Kč.
- * Zastupitelé vzali na vědomí RO č. 7/2020 a č. 8/2020.
- * Obec získala dotaci z rozpočtu JMK ve výši 35 000 z dotačního programu Podpora památek místního významu. Dotace bude odmítnuta, protože pro stejný účel obec získala výhodnější dotaci od Ministerstva zemědělství a jejich kombinace není možná.
- * Byla schválena Smlouva o dílo s Ivo Staňkem, restaurátorské a umělecké práce na opravu křížů Na Nivách a Ve Špidláku za cenu 142 538 Kč.
- * Obec získala dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj z dotačního programu Podpora

rozvoje regionů 2019 na opravu drobných sakrálních staveb, kde jsme figurovali jako náhradníci. Dotace bude odmítnuta, protože pro stejný účel obec mezitím získala výhodnější dotaci od Ministerstva zemědělství a jejich kombinace není možná.

* Na OÚ byla doručena žádost ohledně opravy obrubníků před domem č.p. 132. Obrubníky byly ale poškozeny při stavbě domu. Stavebník je povinen dát poškozené obrubníky do původního stavu sám na vlastní náklad.

* Majitel domu č.p. 40 by chtěl do budoucna vyřešit propustek na odvod dešťové vody, který vede pod tímto domem. Možným řešením je zatrubnění.

* Zastupitelé schválili členství v MAS Podbrněnsko, spolek i v dalším dotačním období.

* Dešťová voda před domem č.p. 72 teče po silnici a nevtéká do kanálu. Teče kolem domů, které při velkých deštích ohrožuje. V obrubnicích bude třeba udělat vpusti.

* Výbor ŽP požádal Povodí Moravy s.p. o vyjádření ke kácení zápojních porostů na pozemcích p.č. 482/5 a 481/1.

Výpis ze zasedání zastupitelstva obce 7/2020, 23. 11. 2020 (Přítomno 9 členů)

* Za umístění mobilních značek kvůli omezení nákladní dopravy v obci musí obec firmě ZNAKOM s.r.o. platit cca 3 tis. Kč měsíčně. Prozatím nemohou být umístěny trvalé značky, protože omezení dopravy je povoleno pouze na dobu 12 měsíců, poté je třeba znovu žádat o povolení omezení. Do příště budou zjištěny další možnosti řešení.

* Zastupitelé vzali na vědomí RO č. 9/2020, č. 10/2020, č. 11/2020 a č. 12/2020.

* Společnost JAM living vision, s.r.o. požádala o změnu územního plánu v obci Trboušany. Jedná se o změnu účelu plochy na pozemku p.č. 363/3 a části pozemku p.č. 363/1. Ty jsou v současné době vedeny jako plocha občanské vybavenosti – komerční zařízení. Nově společnost navrhuje zařazení jako plocha pro bydlení. Územní plán se bude komplexně měnit na jaře roku 2021. Zahrnuta bude i tato změna.

* Byla schválena žádost firmy Onlinex NM s.r.o. ohledně vybudování optické sítě v obci. Okolní obce jsou již s touto firmou na budování sítě také dohodnuty. Vybudování sítě bude pro obec zdarma. Počítá se s realizací v roce 2022.

* V prosinci bude uzavřena Dohoda o provedení práce se zastupitelem obce. Předmětem dohody je práce na zpravodaji a vedení kroniky v roce 2020.

* Zastupitelé se seznámili s výsledky dílčího přezkoumání hospodaření obce provedeném pracovníky JMK. Nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

* Současný nájemce „Hospůdky“ pan Niculae Spinu odstoupil od Smlouvy o pronájmu nebytových prostor. Pronájem skončí k 30.11.2020.

* Bylo schváleno zveřejnění záměru pronajmout část nebytových prostor v budově č.p. 51 (myslivna). Původní smlouva letos vyprší.

* Bylo schváleno zveřejnění záměru prodat pozemek p.č. 57 a části pozemku p.č. 55/1 dle zákresu na účelové mapě.

* Byla schválena Smlouva o využití sběrného místa pro účely zpětného odběru a odděleného sběru elektrozařízení, elektroodpadu, baterií a akumulátorů s firmou REMA Systém, a.s. Náklady pro obec budou nulové a obci bude náležen příspěvek dle smlouvy.

* Byla zřízena likvidační komise, která prověří majetek navržený k vyrazení.

* Byly zvoleny inventarizační komise pro pravidelnou inventarizaci majetku a zdrojů obce a MŠ Trboušany. Proškolení členů komisí bude 23.11.2020 po zasedání ZO.

* Byl schválen plán inventur na rok 2020 s termíny zahájení a ukončení.

* Byla schválena Směrnice „Systém zpracování účetnictví obce Trboušany“.

- * Byla schválena Směrnice pro časové rozlišování nákladů a výnosů včetně dohadných položek.
- * V roce 2020 obec doplácela na likvidaci odpadů 49 800 Kč. Z tohoto důvodu byla aktualizovaná OZV obce Trboušany, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce Trboušany.
- * Bylo schváleno zveřejnění záměru pronajmout nebytové prostory „Hospůdka“.
- * Výše příspěvku městu Ivančice, Pečovatelská služba Ivančice pro rok 2021 činí 13 102 Kč. V prosinci bude odsouhlasena nová smlouva.
- * Oblastní charita Rajhrad požádala o příspěvek na činnost svých zařízení. Do příštího zasedání budou zjištěny podrobnosti a poté rozhodnuto.
- * Byla schválena Smlouva o zřízení služebnosti s firmou CETIN a.s. Služebnost se zřizuje za účelem umístění a provozování komunikačního vedení s náhradou 500 Kč.
- * Obec má zájem koupit část pozemku p.č. 139 za účelem budování chodníků. Starosta je pověřen vedením jednání s majiteli pozemku.
- * Bylo schváleno zveřejnění záměru prodat pozemek p.č. 494/79 – orná půda o výměře 1307 m², dále pozemek p.č. 494/74 – orná půda o výměře 1183 m² a dále pozemek p.č. 494/2 – orná půda o výměře 1089 m². Všechny za účelem postavení RD.
- * Starosta je pověřen jednáním s firmou JAM living vision, s.r.o. ohledně odkupu části pozemku p.č. 292/4 a 366/1 podél vodoteče.
- * Na příštím zasedání ZO bude projednáván návrh rozpočtu na rok 2021.
- * Do příštího zasedání ZO budou zjištěny podmínky členství v Mikroregionu Ivančicko.

Další sdělení obecního úřadu

Výsadba stromů v nové zástavbě. Podél hlavní silnice před novými domy směrem ke křižovatce na Pravlov byla v letošním roce navezena chybějící zemina a terén dorovnan tak, aby šla dobře sekat tráva pojezdovou sekačkou. Do vzniklého travnatého pásu bylo na konci října vysázeno 20 stromů. Jedná se o javory umožňující snadnou úpravu do kulovité koruny, které dorůstají výšky cca 2,5 metru. Mají mělké kořeny a nevyžadují speciální péči. Tento druh byl doporučen zahradníkem jako vhodný do sídelní zástavby a do míst, kde vedou sítě. Děkujeme všem, kteří pomohli s jejich výsadbou.

Odpadové hospodářství. Náklady na odvoz komunálního odpadu za rok 2020 činily pro naši obec celkem 323 800 Kč. Od občanů bylo vybráno v rámci poplatku za odpad 274 000 Kč. Rozdíl 49 800 Kč hradila obec ze svého rozpočtu. Jen pro srovnání náklady za rok 2019 byly 285 600 Kč a vybráno bylo 232 000 Kč. Z důvodu stále se zvyšujících cen za odvoz a zpracování odpadů na českém trhu, schválilo zastupitelstvo obce navýšení poplatku za odpad pro **rok 2021 na jednotnou částku 700 Kč** pro všechny občany bez rozdílu věku i pro majitele nemovitostí. Jelikož jsme si vědomi, že v následujících letech bude docházet stále k výraznému zdražování, chceme tuto finanční zátěž rozmělnit postupně. Jak jsme již uvedli ve zpravodaji č. 48: „*Nová strategie Ministerstva životního prostředí ČR počítá s postupným zdražením poplatků za ukládání odpadu na skládkách. Do roku 2023 by mělo dojít téměř ke čtyřnásobnému zdražení poplatku za odpad na skládkách. Místo současných 500 Kč za tunu by se už v roce 2021 mohlo platit 1350 Kč. A následovalo by další postupné zdražování až na 1850 Kč v roce 2023. To povede k dalšímu zdražování poplatků za odpad v obcích. Zvýšené sazby za odpad na skládkách*

mají pomoci dosažení evropského cíle - zákazu skládkování v roce 2024. "(Zdroj: prezentace „Škola místních samospráv - SMSČR“, Ing. Lubomír Kříž, Ph.D.)

Sociální služba. Pečovatelská služba a sociální služba v denním stacionáři Ivančice je poskytována ve správním obvodu obce s rozšířenou působností na základě smluvního ujednání o výkonu pečovatelské služby a výkonu sociální služby v denim stacionáři. Do tohoto obvodu spadá i obec Trboušany. Bližší informace naleznete v příloženém letáku.

Zasílání hlášení rozhlasu e-mailem. V případě, že si přejete zasílat hlášení rozhlasu na Váš e-mail i nadále, je nutné se přihlásit k odběru novinek přes webové stránky obce www.trbousany.cz. Od 1.1.2021 nebude fungovat původní (manuální) způsob zasílání e-mailů. V případě nejasností kontaktujte, prosím, V. Kotáskovou na e-mailu kotaskova@trbousany.cz nebo telefonicky na čísle 705 147 555.

Nová dětská hřiště. V říjnu 2020 se podařilo, díky dotačnímu titulu Ministerstva pro místní rozvoj – „Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku“, zrealizovat obnovu dětského hřiště u obchodu a vybudování zcela nového hřiště v nové zástavbě. Celková suma této investice činila 1 500 000 Kč, z čehož 927 800 Kč tvořila dotace. V této částce jsou zahrnuty nejen herní prvky, ale i nutné terénní úpravy, dopadové plochy či budoucí oplocení. Aktuálně je hřiště v nové zástavbě otevřeno k používání, chybí u něj dokončit jen několik drobných úprav, které budou realizovány nejspíše až na jaře. Hřiště u obchodu bude otevřeno až jaře příštího roku. Byly u něj provedeny větší terénní úpravy, navezena nová zemina a vyseta tráva. V současné době by se herní prvky velmi znečistily blátem, proto prosíme o respektování zákazu vstupu.

Kulturní a společenské dění v obci

* V letošním roce nám nebylo dopřáno společné setkání při příležitosti tradičního "Rozsvěcení vánočního stromu", které se těší velké oblibě. I přesto se obec Trboušany snaží zpříjemnit adventní dobu alespoň vánočně laděnou výzdobou středu obce. Nejlépe po setmění, můžete nahlédnout do místní zvoničky, kde je poprvé umístěn krásně nasvětlený Betlém doplněný pěknou vánoční dekorací. Vedle zvoničky je ozdobena socha sv. Jana Nepomuckého krásným věncem věnovaným panem Petrem Komínkem. Samozřejmě nechybí ani vánoční strom na obvyklém místě u kulturního domu. Věříme, že tato vánočně laděná výzdoba návsi, alespoň z části nahradí odepřené a navodí slavnostní atmosféru. Zde opět připojuji poděkování všem, kteří se podíleli na instalaci obecního stromu a výzdobě zvoničky a jejího okolí.

* Dle informací Oblastní charty Rajhrad, organizátora Tříkrálové sbírky v naší obci, zatím není jasné, jakým způsobem bude sbírka probíhat. Zda budou moci koledníci chodit dům od domu, tak jak je zvykem nebo se bude muset přistoupit k některému z alternativních způsobu sbírky (např. stánek s kasičkou, převod na účet apod.). Jisté ale je, že sbírka určitě bude. V případě klasické občůzky budou v naší obci chodit tři skupinky koledníků pod vedením Jany Janouškové, Lenky Krmelové a Vlad'ky Kotáskové. Jakmile budeme vědět víc, budeme vás informovat.

* Myslivečský spolek Trboušany sděluje, že dne 19.12.2020 bude v okolí naší obce hon na drobnou zvěř. A prosí tedy všechny občany, aby v tento den dbali na zvýšenou

opatrnost, pokud se budou pohybovat někde venku v přírodě. Zároveň prosí, aby nepouštěli své čtyřnohé kamarády bez dozoru.

* Sdělení myslivců k mysliveckému plesu: „Co se týká našeho naplánovaného mysliveckého plesu, který by se má konat v pátek 8.1.2021, kvůli probíhající pandemii koronaviru nemůžeme potvrdit, zda se uskuteční. Ale pokud to bude alespoň trochu možné, rádi pro Vás ples připravíme a budeme se na Vás moc těšit. Zároveň Vám přejeme klidné prožití vánočních svátků, všechno nejlepší v novém roce a hlavně hodně zdraví v lepších časech.“

Knihovna

Adventní čas by se měl nést v duchu klidu a pohody. K tomu zcela jistě patří i krásná kniha. Není nic příjemnějšího, než se uvelebit v křesle s hrníčkem teplého čaje a začíst se do zajímavého příběhu. Nezapomeňte proto navštívit naši knihovnu, která je **pro Vás otevřena každý čtvrtek od 17:00 - 19:00**, a vyberte si něco úžasného ke čtení, co zpříjemní chvíle čekání na Ježíška. V knihovně máme opět spoustu novinek, každý si jistě přijde na své.

Přeji Vám všem hlavně hodně zdraví, lásky a krásných chvil se svými nejbližšími. Doufám, že se spolu v příštím roce budeme v knihovně potkávat nejen při výběru knih, ale také při dalších doprovodných akcích, které máme v plánu. Krásné Vánoce přeje
Pavla Novotná, knihovnice

Zprávičky z mateřské školky

Ve školním roce 2020 - 2021 má školka plně obsazenou kapacitu 25 dětí, které přicházejí ze tří obcí: z Trboušan 17, z Pravlova 7 a z Kupařovic 1 dítě. Podle věku se děti dělí do tří skupin: nejstarší 5-7 let (předškolní) - 8 dětí, děti 4-5 let - 7 dětí a nejmladší 3-4 roky - 10 dětí. Z 25 dětí je 14 dívek a 11 chlapců. Naše škola pracuje podle Školního vzdělávacího programu s názvem Sovička. Program vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro mateřské školy, učí děti společenským vztahům, připravuje je na budoucí život.

Při škole působí školní jídelna, která vaří i pro místní seniory a letos má ještě několik volných míst a stále nabízí možnost stravování. Škola každoročně připravuje i mnoho veřejných akcí pro děti a jejich rodiny. Nadále třídíme a sbíráme papír do kontejneru u školky. Další sběr chystáme na začátek ledna. Občanům, kteří nám papír hromadí a přinášejí, mnohokrát děkujeme za spolupráci.

Společné akce dětí s rodiči v letošním roce ruší nebo hodně omezuje probíhající epidemie. Loučení broučků se sluníčkem muselo být omezeno jen na přítomnost dětí bez rodičů. U vánočního stroměčku v obci nebylo možné vystoupit a také vánoční besídka se uskuteční jen za přítomnosti dětí. Další veřejné akce zatím neplánujeme, protože epidemiologická situace nám nic neumožňuje. Jsme rádi, že alespoň provoz mateřské školy v této situaci funguje bez problémů. Děkujeme rodičům, že dodržují pravidla bezpečnosti a hygieny a nemoc se nám vyhýbá.

Za celý kolektiv MŠ přeji všem rodičům a občanům naší obce klidné svátky a hodně štěstí a zdraví v novém roce.

Alena Veselá, ředitelka mateřské školy

Oddíl Judo

Rok 2020 náš oddíl považuje, navzdory nuceným pauzám v trénincích a na závodech, za velmi úspěšný. Do doby, než byla dána stopka organizovaným sportovním aktivitám, děti pilně trénovaly v domácí trboušanské tělocvičně a účastnily se i společných tréninků s našimi spřátelenými kluby JUDO OREL BLUČINA, TJ SOKOL DĚDICE, JUDO ZNOJMO, Junior judo Brno, Judo Blansko, Judo klub Samuraj Adamov a SKKP BRNO. Velkou radost máme z titulů a medailí ze závodů, a to nejen v kategoriích mláďat, mladších a starších žáků, ale i veteránů! Všem gratulujeme! Děti v oddíle odvedly v roce 2020 perfektní práci.

* **Mezinárodní velká cena Sokol Bratislava**, veteránský turnaj, 29.8.2020

2. místo – Karel Uzel

* **Velká cena Adamova**, mláďata, 3.10.2020

1. místo – Lucie Dvořáková

2. místo – Kristýna Dvořáková

3. místo – Miroslav Korber

* **Velká cena Adamova**, mladší žáci, 3.10.2020

1. místo - Petr Dvořák, Diana Švejdrová a Veronika Švejdrová.

* **Krajský Přebor starších žáků**, Adamov, 3.10.2020

Přeborníky JMK v kategorii starších žáků se stali Petr Korber a Adam Jakš.

Všem čtenářům zpravodaje přeje ODDÍL JUDO DOLNÍ KOUNICE se sídlem v Trboušanech krásné Vánoce a do nového roku pevně zdraví, hodně štěstí a radosti!

Nábor do přípravy probíhá permanentně v tělocvičně pod Obecním úřadem v Trboušanech. Těšíme se na nové přírůstky všech věkových kategorií. Informace o tréninkových časech najdete na www.judokounice.eu.

Naměřené srážky

Srpen	Září	Říjen	Listopad
110,5 mm	91,0 mm	91,5 mm	30,5 mm

-vch-

Zajímavost na konec – trboušanský kroj

Slovo úvodem: v Jihomoravském muzeu ve Znojmě probíhala v letošním roce výstava nazvaná Tradice jedné hranice. Mimo mnoha jiných artefaktů zde byly vystavovány i lidové oděvy a kroje. A objevil se zde pro naši obec velice zajímavý exponát – trboušanský kroj. Za pomoci Mgr. Petra Eckla z Jezeřan – Maršovic se mi podařilo spojit s Mgr. Jiřím Mačudou, který byl kurátorem a spoluautorem výstavy. Mgr. Mačuda byl velmi ochoten a napsal nám pro náš zpravodaj článek k tomuto tématu. Vzhledem k jeho obsáhlosti bude příspěvek otisknut na pokračování.

-vch-

Trboušany leží na samém rozhraní dvou etnografických oblastí, a to *Dolska*, které je nedílnou součástí rozlehlého národopisného regionu Horácka s Podhoráckem a *Brněnska*. Zdejší lidový oděv ovšem v původní formě zanikal velmi brzy, ostatně tak, jako i jinde v širokém okolí. Mládenci jej přestali nosit někdy kolem roku 1850, a tak se mužský kroj udržoval již jen v šatníku starších nebo jako oděv pracovní. Ani dívky nezůstávaly dlouho pozadu. Pod vlivem služby ve velkých městech, především v Brně nebo až ve Vídni, tradiční oděv brzy odložily a zaměnily za tehdy moderní oblečení, obyčejně dvoudílné a nakonec jednodílné šaty. Naposledy se tedy dívčí kroj objevuje jako sváteční nebo slavnostní snad ještě před rokem 1870. Potom už dívky kroje různé kombinovaly, doplňovaly městskými součástmi a někdy je zavrhly zcela.

I přes nedostatek zpráv a ikonografických dokladů si však můžeme udělat poměrně jasnou představu o tom, jak takový kroj z Trboušan vypadal. Zatímco se u dívčího kroje můžeme opřít o fotografie z počátku 20. století, na nichž jsou ještě patrné zbytky zdejšího kroje, u mládenců musíme vsadit pouze na krojovou stylizaci inspirovanou analogickými doklady z blízkého okolí, a to především z Ivančicka a Moravskokrumlovska.

Zdejší oděv můžeme bez váhání přiřadit k *západomoravskému krojovému typu*, přesněji ke krojům *západobrněnským*, k nimž měl nejbliže. Kroje z Trboušan sice odpovídají regionální variantě od Ivančic, vykazují však určité styčné rysy také s kroji z přílehlého Moravskokrumlovska, které již řadíme k oblasti horáckého Dolska. Navíc, Trboušany nikdy neměly kroj, který by je od okolních obcí výrazněji odlišoval. Tak tomu bývalo jen na Slovácku, ne v našem kraji. Kdybychom se ztratili někdy v polovině 19. století u příležitosti zdejších hodů, trboušanskou chasu bychom od té z Jezeřan-Maršovic nebo Dolních Kounic pravděpodobně jen sotva rozeznali. Pokud se kroj v něčem lišil, bývaly to obvykle pouze tzv. „hodové atributy“ jako úprava klobouku mládenců, zdobení rozmarýnových větvíček u děvčat, popřípadě úvaz jejich šátků. *Pokračování v příštím čísle.*

Mgr. Jiří Mačuda, etnograf

Kontakty: obecní úřad Trboušany, tel.: 546 421 541, ou@trbousany.cz, stránky obce www.trbousany.cz; starosta obce Jaromír Kubant, tel.: 703 144 000, kubant@trbousany.cz

---

Trboušanský zpravodaj je vydáván na náklady obce. S veškerými připomínkami či příspěvky se obračejte na OÚ Trboušany nebo elektronicky na adresu trbousanskyzpravodaj@seznam.cz.

